

КОМУНАЛЬНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХОРТИЦЬКА НАЦІОНАЛЬНА НАВЧАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНА
АКАДЕМІЯ» ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

Кафедра спеціальної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор
комунального вищого
навчального закладу
«Хортицька національна
навчально-реабілітаційна
академія» Запорізької обласної
ради

О.Л. Позднякова
2017 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПП.0008 Логопедія з методикою викладання у ВНЗ

Галузь знань: 01 Освіта
Спеціальність: 016 Спеціальна освіта
Рівень освіти: другий (магістерський)

2016–2017 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Логопедія з методикою викладання у ВНЗ» для студентів першого курсу факультету реабілітаційної педагогіки та соціальної роботи другого (магістерського) рівня освіти спеціальності 016 «Спеціальна освіта».

РОЗРОБНИК:

Лопатинська Н.А., доцент кафедри спеціальної освіти, кандидат педагогічних наук

Розглянуто на засіданні кафедри спеціальної освіти
протокол від 23 лютого 2017 р. № 9

Завідувач кафедри спеціальної освіти

А.В. Турубарова

ЗМІСТ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ

№ з/п	Назва розділу	Стор.
1.	Опис навчальної дисципліни	4
2.	Мета і завдання навчальної дисципліни	5
3.	Заплановані результати навчання	7
4.	Програма навчальної дисципліни	10
5.	Структура навчальної дисципліни	12
6.	Тематика лекційних занять	14
7.	Тематика практичних занять	16
8.	Тематика завдань самостійної роботи студента	19
9.	Індивідуально-дослідна робота	22
10.	Методи контролю	24
11.	Схема нарахування балів з навчальних дисципліни	25
12.	Рекомендована література (основна, допоміжна)	29
13.	Інформаційні ресурси в мережі Інтернет	33

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс підготовка магістрів	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 8	01 «Освіта», 016 «Спеціальна освіта» Освітній ступінь: магістр	Нормативна
Кількість модулів – 5		Семестр – I-II
Загальна кількість годин – 240		Лекційних годин – 38
Тижневих годин: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 3,7		Практичні заняття – 46
Аудиторних – 84		Самостійна робота – 156
Самостійна робота студента – 156		Вид підсумкового контролю – залік, екзамен

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча навчальна програма з дисципліни «Логопедія з методикою викладання у вищому навчальному закладі» є нормативним документом Хортицької національної академії, яка визначає обсяги знань, якими повинен опанувати здобувач вищої освіти відповідно до вимог освітньо-наукової програми, алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни «Логопедія з методикою викладання у вищому навчальному закладі», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень здобувачів другого (магістерського) рівня.

Курс «Логопедія з методикою викладання у вищому навчальному закладі» підготовлений для здобувачів другого (магістерського) рівня за спеціальністю 016 «Спеціальна освіта» для денної форми навчання.

В основі робочої навчальної програми «Логопедія з методикою викладання у вищому навчальному закладі» є типова навчальна програма з дисципліни: «Логопедія з методикою викладання», затверджена Вченою радою НПУ імені М.П. Драгоманова (протокол від 26.03.2008 № 7), укладач доктор педагогічних наук, професор Шеремет М.К. – Київ, 2008.

Курс „Логопедія з методикою викладання у вищому навчальному закладі” має чітку професійну спрямованість підготовки майбутніх фахівців, які зорієнтовані на роботу із дошкільниками та учнями початкових класів із тяжкими порушеннями мовлення та викладацьку діяльність у вищих навчальних закладах, які готують фахівців дефектологічного профілю.

Навчальна програма з дисципліни “Логопедія з методикою викладання у вищому навчальному закладі” тісно пов’язана з вивченням найбільш складних аспектів методики викладання логопедичної проблематики і представляє поглиблений курс в складі теоретичної та практичної підготовки спеціаліста.

Мета викладання дисципліни: забезпечення педагогічними умовами для формування у магістрантів знань теоретико-методичних аспектів викладання дисципліни «Логопедія» у вищих навчальних закладах; уточнення, розширення та систематизація професійних компетентностей студентів з проблем організації та змісту логопедичної і методичної допомоги дітям і дорослим в Україні, з проблем диференційної діагностики мовленнєвих порушень дітей з метою правильного відбору дітей при комплектуванні груп спеціальних логопедичних установ; формування особистісних якостей викладача вищої школи, оволодіння сучасними методами навчання та виховання студентів на за програмою підготовки за другим, магістерським рівнем.

Завдання:

– розширити та поглибити знання з логопедії на основі вивчення теоретико-методологічних першоджерел;

– організувати діяльність магістрантів з формування вмінь планування різних тем з дисципліни «Логопедія» за відповідною типовою програмою для ВНЗ;

- розвинути вміння лекційного спілкування у процесі викладання дисципліни «Логопедія» за допомогою адекватних форм та методів, зокрема інтерактивних методів;

- практично опанувати провідні види робіт зі студентами, в основі яких – зміст курсу «Логопедія» та форми і методи співпраці викладача, студента;

- підготуватись до магістерської практики у ВНЗ – викладача дисципліни «Логопедія»;

- сформувати у студентів професійні компетентності щодо організації та планування логопедичної і методичної роботи у різних типах установ Міністерства освіти і науки, соціального забезпечення та закладах Міністерства охорони здоров'я;

- сприяти формуванню відповідального ставлення до ролі викладача ВНЗ, прагнення поповнювати свої знання, підвищувати професійну майстерність, уміння навчати студентів на рівні сучасних вимог до компетентності спеціаліста.

Протягом вивчення навчальної дисципліни використовуються **методи навчання:**

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

1) за джерелом інформації:

словесні: лекція із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій, семінари, практичні, пояснення, розповідь, бесіда;

наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація;

практичні: вправи;

2) за логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) за ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) за ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проєктів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо), ретроспективний метод.

У результаті вивчення навчальної дисципліни магістрант повинен

знати:

- загальні науково-теоретичні основи педагогіки вищої школи для навчання студентів спеціальним методом, змісту логопедичної корекції осіб з мовленнєвими порушеннями у систем спеціальної освіти, відповідно до загальнодидактичних та спеціальних принципів навчання та виховання;

- методологію наукового дослідження та методів керівництва НДРС (зокрема, написання курсових робіт);

- завдання та зміст організаційно-управлінської діяльності у дошкільних та шкільних навчальних закладах для дітей із тяжкими порушеннями мовлення системи освіти та охорони здоров'я;

– методи та прийоми організації аудиторної та самостійної навчальної діяльності студентів.

вміти:

– застосовувати методи, прийоми викладання навчальної дисципліни «Логопедія» у ВНЗ;

– розробляти конспекти для проведення різних форм навчання студентів (лекцій, семінарських, лабораторних занять);

– реалізовувати навички лекційного спілкування;

– планувати та реалізовувати себе в діяльності дослідника у галузі корекційної педагогіки;

– здійснювати накопичення та аналіз наукових фактів із проблематики навчальної дисципліни;

– обґрунтовувати актуальність проблем, що виносяться на обговорення;

– будувати самостійні усні та письмові аналітичні тексти із обговорюваних проблем навчання;

– брати участь у науковій дискусії;

– здійснювати самостійний добір науково-методичної літератури із обговорюваної проблеми, планувати наукову діяльність;

– застосовувати навички ділового спілкування, наукового стилю мовлення.

Загальна кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення курсу «Логопедія з методикою викладання у вищому навчальному закладі», становить 240 год., із них 38 год. – лекції, 46 год. – практичні заняття, 156 год. – самостійна робота.

3. ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Запланованими результатами навчання є оволодіння:

I. Загальними компетентностями:

1. Інструментальними:

- уміння ідентифікувати, формулювати та розв'язувати завдання;
- уміння приймати обґрунтовані рішення;
- знання та розуміння предметної області та розуміння фаху;
- уміння думати абстрактно, аналізувати та синтезувати;
- навички використання інформаційних та комунікативних технологій;
- уміння приймати обґрунтовані рішення.

2. Міжособистісними:

- уміння бути критичним і самокритичним;
- уміння показати обізнаність про рівні можливості;
- уміння працювати в команді;
- уміння діяти на основі етичних міркувань;
- здатність працювати в міждисциплінарній команді.

3. Системними:

- здатність навчатися;
- здатність продумувати нові ідеї (творчість);
- уміння застосовувати знання в практичних ситуаціях;
- уміння проводити дослідження на відповідному рівні;
- уміння діяти з соціальною відповідальністю та громадянською свідомістю;
- визначеність та наполегливість при виконанні отриманих завдань та покладеної відповідальності;
- уміння працювати самостійно;
- уміння адаптуватись до нових ситуацій.

II. Фаховими компетентностями

1. Загальнопрофесійними:

- здатність застосовувати сучасні освітні, реабілітаційні, інформаційні технології у роботі з особами, які мають порушення психофізичного розвитку в умовах закладів, служб, організацій, установ сфери освіти, охорони здоров'я, соціального захисту;

2. Професійними у сфері корекційно-педагогічної діяльності:

- знання та розуміння сучасних уявлень про зміст, принципи організації, навчально-методичне забезпечення та механізми практичної роботи з особами, які мають порушення психофізичного розвитку;
- уміння проектувати і здійснювати освітньо-корекційну роботу з використанням інноваційних психолого-педагогічних технологій;
- уміння проектувати корекційно-освітній простір і розробляти методичне забезпечення з використанням інформаційних технологій;
- здатність до забезпечення мультидисциплінарної взаємодії при вирішенні актуальних корекційно-педагогічних завдань.

3. Професійними у сфері діагностико-аналітичної і консультативної діяльності:

– здатність використовувати професійно-профільовані знання у визначенні етіології, симптоматики, патогенезу, психологічних механізмів порушень мовленнєвого розвитку;

– здатність до проектування і впровадження психолого-педагогічних технологій виявлення мовленнєвих порушень;

– уміння консультивати осіб з порушеннями психофізичного розвитку, батьків (законних представників) дітей з психофізичними порушеннями з питань організації і реалізації індивідуальних освітніх і абілітаційних/реабілітаційних психолого-педагогічних програм, оптимізації соціально-середовищних умов життєдіяльності;

– уміння консультивати педагогів освітніх організацій, які здійснюють інклюзивне навчання дітей з особливими освітніми потребами.

4. Професійними у сфері науково-дослідної діяльності – уміння вивчати і систематизувати досягнення вітчизняних і зарубіжних досліджень у галузі логопедії, спеціальної педагогіки і психології, суміжних галузей знань.

5. Професійними у сфері викладацької діяльності:

– здатність до викладання в освітніх установах та до використання науково обґрунтованих педагогічних технологій;

– уміння здійснювати моніторинг і прогнозувати досягнення тих, хто навчається з використанням сучасних засобів оцінювання результатів навчання і розвитку.

6. Професійними у сфері організаційно-управлінської діяльності:

– здатність працювати з окремими людьми та командами з метою сприяння високоякісному комплексному супроводу особистості з порушеннями психофізичного розвитку;

– здатність до організації корекційно-педагогічного процесу в освітніх установах, закладах охорони здоров'я і соціального захисту;

– уміння використовувати різні способи і засоби оцінювання стану та якості корекційної освіти;

– уміння здійснювати моніторинг ефективності корекційно-педагогічного, абілітаційного та реабілітаційного процесів в освітніх установах.

7. Професійними у сфері культурно-просвітницької діяльності – уміння проектувати і реалізовувати культурно-просвітницькі програми роботи з населенням з проблем формування толерантного ставлення до осіб з психофізичними порушеннями, взаємодії в процесі їх адаптації і інтеграції в суспільстві.

**4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЛОГОПЕДІЯ З МЕТОДИКОЮ ВИКЛАДАННЯ У ВИЩОМУ
НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ»**

№ з/п	Назва розділів, тем та їх зміст
1	<p style="text-align: center;">Модуль 1. Теоретико-методологічні основи професійної підготовки вчителів-логопедів у ВНЗ</p> <p>Методологічна основа професійної підготовки логопедів. Системний підхід як основа інтеграції педагогічної та медико-психологічної складових фахової підготовки. Концептуальні положення професійної підготовки логопеда в сучасних умовах. Структурні компоненти професійної підготовки вчителів-логопедів. Форми організації роботи студентів з вивчення предмета «Логопедія». Специфіка методів навчання студентів у ВНЗ. Планування та документація викладача «Логопедії».</p>
2	<p style="text-align: center;">Модуль 2. Планування та організація логопедичної роботи</p> <p>Особливості організації роботи логопеда лікувально-профілактичних закладів та закладів системи соціального захисту. Організація логопедичної роботи в ДНЗ. Організація логопедичної роботи у ЗНЗ.</p>
3	<p style="text-align: center;">Модуль 3. Організація та керівництво методичною роботою в корекційній освіті</p> <p>Поняття «методична робота». Структура організації науково-методичної роботи в Україні. Масові форми методичної роботи. Групові форми методичної роботи. Індивідуальні форми методичної роботи. Діагностування педагогічних кадрів – основна засада організації науково-методичної роботи. Проблема контролю за якістю надання логопедичних послуг. Вивчення, узагальнення та розповсюдження ППД.</p>
4	<p style="text-align: center;">Модуль 4. Система і зміст відбору дітей з мовленнєвими порушеннями в спеціальні заклади для дітей з ТПМ</p> <p>Система спеціальних закладів для дітей з порушеннями психофізичного розвитку. Організація та зміст роботи центральної та зональної психолого-медико-педагогічної консультації. Зміст відбору дітей до спеціальних закладів для дітей з порушеннями мовленнєвого розвитку. Диференційна діагностика мовленнєвого розвитку у дітей з мовленнєвими порушеннями первинного характеру та дітей з порушеннями слуху, затримкою психічного розвитку, розумовою відсталістю, аутистичними порушеннями.</p>
5	<p style="text-align: center;">Модуль 5. Сучасні логопедичні технології</p> <p>Принципи та механізми формування функціональних підсистем ФСММ в онтогенезі (семіотична підсистема). Формування підсистеми програмування висловлювань та мовленнєвих актів. Формування регуляційної підсистеми ФСММ. Технологія розвитку дрібної моторики. Технологія розвитку артикуляційної моторики при різних порушеннях вимовної сторони</p>

мовлення. Технологія розвитку фонематичних процесів. Технологія розвитку мовленнєвого дихання та голосу при різних порушеннях вимовної сторони мовлення. Технологія корекції звуковимови. Технологія розвитку лексико-граматичних компонентів мовлення. Технологія розвитку зв'язного мовлення. Технології розвитку інтонаційної сторони мовлення. Технології корекції темпо-ритмічної організації усного мовлення. Технології формування навичків мовленнєвої саморегуляції та уведення їх у мовленнєву комунікацію. Комп'ютерні технології у корекції мовлення.

5. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	денна форма			
	усь ого	у тому числі		
л		п	СРС	
1	2	3	4	6
Модуль 1. Теоретико-методологічні основи професійної підготовки вчителів-логопедів у ВНЗ	18	6	4	8
Тема 1. Методологічна основа професійної підготовки логопедів. Системний підхід як основа інтеграції педагогічної та медико-психологічної складових фахової підготовки. Концептуальні положення професійної підготовки логопеда в сучасних умовах. Структурні компоненти професійної підготовки вчителів-логопедів.	2	2	0	0
Тема 2. Форми організації роботи та специфіка методів навчання студентів з вивчення предмета «Логопедія».	2	2	0	0
Тема 3. Планування та документація викладача «Логопедії».	14	2	4	8
Модуль 2. Планування та організація логопедичної роботи	16	8	0	8
Тема 4. Особливості організації роботи логопеда лікувально-профілактичних закладів.	2	2	0	0
Тема 5. Особливості організації роботи логопеда закладів системи соціального захисту.	2	2	0	0
Тема 6. Організація логопедичної роботи в ДНЗ та ЗНЗ.	12	4	0	8
Модуль 3. Організація та керівництво методичною роботою в корекційній освіті	36	8	4	24
Тема 7. Поняття «методична робота». Структура організації науково-методичної роботи в Україні.	2	2	0	0
Тема 8. Форми методичної роботи. Діагностування педагогічних кадрів – основна засада організації науково-методичної роботи.	10	2	0	8
Тема 9. Проблема контролю за якістю надання логопедичних послуг.	14	2	4	8
Тема 10. Вивчення, узагальнення та розповсюдження ППД.	10	2	0	8
Модуль 4. Система і зміст відбору дітей з мовленнєвими порушеннями в спеціальні заклади для дітей з ТПМ	32	8	8	16
Тема 11. Система спеціальних закладів для дітей з порушеннями психофізичного розвитку.	10	2	0	8
Тема 12. Організація та зміст роботи центральної та зональної психолого-медико-педагогічної консультації.	2	2	0	0

Тема 13. Зміст відбору дітей до спеціальних закладів для дітей з порушеннями мовленнєвого розвитку.	2	2	0	0
Тема 14. Диференційна діагностика мовленнєвого розвитку у дітей з мовленнєвими порушеннями первинного характеру та дітей з порушеннями слуху, затримкою психічного розвитку, розумовою відсталістю, аутистичними порушеннями.	18	2	8	8
Модуль 5. Сучасні логопедичні технології	138	8	30	100
Тема 15. Принципи та механізми формування функціональних підсистем ФСММ в онтогенезі (семіотична підсистема).	10	2	0	8
Тема 16. Формування підсистеми програмування висловлювань та мовленнєвих актів. Формування регуляційної підсистеми ФСММ.	10	2	0	8
Тема 17. Технологія розвитку дрібної моторики.	14	2	4	8
Тема 18. Технологія розвитку артикуляційної моторики при різних порушеннях вимовної сторони мовлення.	14	2	4	8
Тема 19. Технологія розвитку фонематичних процесів.	12		4	8
Тема 20. Технологія розвитку мовленнєвого дихання та голосу при різних порушеннях вимовної сторони мовлення.	12		4	8
Тема 21. Технологія корекції звуковимови.	10		2	8
Тема 22. Технологія розвитку лексико-граматичних компонентів мовлення.	10		2	8
Тема 23. Технологія розвитку зв'язного мовлення.	10		2	8
Тема 24. Технології розвитку інтонаційної сторони мовлення.	9		2	7
Тема 25. Технології корекції темпо-ритмічної організації усного мовлення.	9		2	7
Тема 26. Технології формування навичків мовленнєвої саморегуляції та уведення їх у мовленнєву комунікацію.	9		2	7
Тема 27. Комп'ютерні технології у корекції мовлення.	9		2	7
РАЗОМ	240	38	46	156

6. ТЕМАТИКА ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

	Кількість годин
Модуль 1. Теоретико-методологічні основи професійної підготовки вчителів-логопедів у ВНЗ	6
Тема 1. Методологічна основа професійної підготовки логопедів. Системний підхід як основа інтеграції педагогічної та медико-психологічної складових фахової підготовки. Концептуальні положення професійної підготовки логопеда в сучасних умовах. Структурні компоненти професійної підготовки вчителів-логопедів.	2
Тема 2. Форми організації роботи та специфіка методів навчання студентів з вивчення предмета «Логопедія».	2
Тема 3. Планування та документація викладача «Логопедії».	2
Модуль 2. Планування та організація логопедичної роботи	8
Тема 4. Особливості організації роботи логопеда лікувально-профілактичних закладів.	2
Тема 5. Особливості організації роботи логопеда закладів системи соціального захисту.	2
Тема 6. Організація логопедичної роботи в ДНЗ та ЗНЗ.	4
Модуль 3. Організація та керівництво методичною роботою в корекційній освіті	8
Тема 7. Поняття «методична робота». Структура організації науково-методичної роботи в Україні.	2
Тема 8. Форми методичної роботи. Діагностування педагогічних кадрів – основна засада організації науково-методичної роботи.	2
Тема 9. Проблема контролю за якістю надання логопедичних послуг.	2
Тема 10. Вивчення, узагальнення та розповсюдження ППД.	2
Модуль 4. Система і зміст відбору дітей з мовленнєвими порушеннями в спеціальні заклади для дітей з ТПМ	8
Тема 11. Система спеціальних закладів для дітей з порушеннями психофізичного розвитку.	2
Тема 12. Організація та зміст роботи центральної та зональної психолого-медико-педагогічної консультації.	2
Тема 13. Зміст відбору дітей до спеціальних закладів для дітей з порушеннями мовленнєвого розвитку.	2
Тема 14. Диференційна діагностика мовленнєвого розвитку у дітей з мовленнєвими порушеннями первинного характеру та дітей з порушеннями слуху, затримкою психічного розвитку, розумовою відсталістю, аутистичними порушеннями.	2
Модуль 5. Сучасні логопедичні технології	8
Тема 15. Принципи та механізми формування функціональних підсистем ФСММ в онтогенезі (семіотична підсистема).	2
Тема 16. Формування підсистеми програмування висловлювань та	2

мовленнєвих актів. Формування регуляційної підсистеми ФСММ.	
Тема 17. Технологія розвитку дрібної моторики.	2
Тема 18. Технологія розвитку артикуляційної моторики при різних порушеннях вимовної сторони мовлення.	2
РАЗОМ	38

7. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п		Кількість годин
	Модуль 1. Теоретико-методологічні основи професійної підготовки вчителів-логопедів у ВНЗ	4
1	<p>Тема 3. Планування та документація викладача дисципліни «Логопедія».</p> <p>Завдання: розробити навчально-методичний комплекс дисципліни на вибір, заповнити індивідуальний план викладача на семестр.</p>	4
	Модуль 3. Організація та керівництво методичною роботою в корекційній освіті	4
2	<p>Тема 9. Проблема контролю за якістю надання логопедичних послуг.</p> <p>Завдання: розробити критерії ефективності логопедичної роботи та функціонування логопедичної служби.</p>	4
	Модуль 4. Система і зміст відбору дітей з мовленнєвими порушеннями в спеціальні заклади для дітей з ТПМ	8
3	<p>Тема 14. Диференційна діагностика мовленнєвого розвитку у дітей з мовленнєвими порушеннями первинного характеру та дітей з порушеннями слуху, затримкою психічного розвитку, розумовою відсталістю, аутистичними порушеннями.</p> <p>Завдання: 1. Дати характеристику етапам логопедичного обстеження дітей з первинними і вторинними мовленнєвими порушеннями. 2. Скласти карту знань:</p> <ul style="list-style-type: none"> – диференційної діагностики мовленнєвого розвитку у дітей з затримкою мовленнєвого розвитку та із загальним недорозвиненням мовлення; – диференційної діагностики мовленнєвого розвитку у дітей з мовленнєвими порушеннями первинного характеру та дітей з порушеннями слуху; – диференційної діагностики мовленнєвого розвитку у дітей із загальним недорозвиненням мовлення та дітей із затримкою психічного розвитку; – диференційної діагностики мовленнєвого розвитку у дітей загальним недорозвиненням мовлення та дітей з розумовою відсталістю; – диференційної діагностики мовленнєвого розвитку у дітей із загальним недорозвиненням мовлення та дітей з аутистичними порушеннями. 	8
	Модуль 5. Сучасні логопедичні технології	30
4	<p>Тема 17. Технологія розвитку дрібної моторики.</p> <p>Завдання. 1. Розкрити стимулюючий вплив тренування рухів пальців рук на розвиток мовлення (за М.М. Кольцовою).</p>	4

	2. Підготувати картотеку технологій розвитку дрібної моторики.	
5	Тема 18. Технологія розвитку артикуляційної моторики при різних порушеннях вимовної сторони мовлення. Завдання: підготувати картотеку технологій розвитку артикуляційної моторики при різних порушеннях вимовної сторони мовлення.	4
6	Тема 19. Технологія розвитку фонематичних процесів. Завдання: розкрити технології розвитку фонематичних процесів при різних порушеннях вимовної сторони мовлення.	4
7	Тема 20. Технологія розвитку мовленнєвого дихання та голосу при різних порушеннях вимовної сторони мовлення. Завдання: 1. Розкрити технології розвитку мовленнєвого дихання при заїкуватості (Л.І. Белякова, К.А. Дьякова, В.І. Селіверстов); парадоксальну дихальну гімнастику О.М. Стрельнікової, технологію); корекції дихання при дизартрії (О.М. Мастюкова, М.В. Іпполітова); технологію корекції дихання при ринолалії (А.Г. Іпполітова, Н.В. Червякова). 2. Розкрити технології розвитку голосу при заїкуватості (Л.І. Белякова, К.А. Дьякова), при ринолалії (І.І. Ёрмакова, С.Ф. Іваненко), при дизартрії Л.В. Лопатіна, Н.В. Серебрякова).	4
8	Тема 21. Технологія корекції звуковимови. Завдання: скласти узагальнені схеми «Прийоми постановки звуків»; «Особливості корекції звуковимови при дизартрії», «Особливості корекції звуковимови при ринолалії».	2
9	Тема 22. Технологія розвитку лексико-граматичних компонентів мовлення. Завдання: підготувати картотеку технологій розширення обсягу словника, формування структури значення слова, розвитку лексичної системності і семантичних полів, формування	2

	парадигматичних і синтагматичних зв'язків слів, розвитку словотвору, уточнення граматичного значення слова.	
10	Тема 23. Технологія розвитку зв'язного мовлення. Завдання. 1. Розкрити послідовність занять з навчання зв'язного мовлення (за Т.А. Ткаченко). 2. Розкрити методику використання інтелект-карт, методи психологічної активізації мислення та мовленнєвого розвитку (методів фокальних об'єктів, каталогу, найпростіших прийомів фантазування).	2
11	Тема 24. Технології розвитку інтонаційної сторони мовлення. Завдання: Заповнити таблицю «Особливості інтонації при різних порушеннях вимовної сторони мовлення». Розкрити технології розвитку інтонаційної сторони мовлення при заїкуватості (Л. І. Белякова, К. А. Дьякова), при дизартрії Л. В. Лопатіна, Н. В. Серебрякова), при ринолалії (С. Ф. Іваненко).	2
12	Тема 25. Технології корекції темпо-ритмічної організації усного мовлення. Завдання: Заповнити таблицю «Особливості темпоритму при різних порушеннях усного мовлення». Розкрити технології корекції темпо-ритмічної сторони мовлення при заїкуватості (М. Ю. Хватцев, Л. З. Арутюнян, Л. І. Белякова, К. А. Дьякова, Л. І. Богомоллова, Л. З. Андронова, В. М. Шкловський), при дизартрії Л. В. Лопатіна, Н. В. Серебрякова), при ринолалії (Г. В. Дедюхіна).	2
13	Тема 26. Технології формування навичків мовленнєвої саморегуляції та уведення їх у мовленнєву комунікацію. Завдання: розкрити технології формування навичків мовленнєвої саморегуляції та уведення їх у мовленнєву комунікацію.	2
14	Тема 27. Комп'ютерні технології у корекції мовлення. Завдання: описати програмно-апаратний комплекс «Видима мова», сурдологопедичний тренажер «Дельфа-130», «Візуальний тренажер вимови» (Білоруський державний педагогічний університет ім. Максима Танка).	2

	PA3OM:	46
--	---------------	-----------

8.ТЕМАТИКА ЗАВДАНЬ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

№ з/п		Кількість годин
	Модуль 1. Теоретико-методологічні основи професійної підготовки вчителів-логопедів у ВНЗ	8
1	Тема 3. Планування та документація викладача «Логопедії». Завдання: розробити навчально-методичний комплекс дисципліни на вибір, заповнити індивідуальний план викладача на семестр.	8
	Модуль 2. Планування та організація логопедичної роботи	8
2	Тема 6. Організація логопедичної роботи в ДНЗ та ЗНЗ. Завдання: скласти порівняльну характеристику роботи логопеда у логопедичній дошкільній групі, на дошкільному та шкільному логопедичному пункті.	8
	Модуль 3. Організація та керівництво методичною роботою в корекційній освіті	24
3	Тема 8. Форми методичної роботи. Діагностування педагогічних кадрів – основна засада організації науково-методичної роботи. Завдання: на основі опрацювання нормативних документів, статей у запропонованій літературі та фахових періодичних виданнях скласти план підготовки і порядок денний педради (один із пунктів черги денної – логопедичне питання), план проведення одного з видів семінарів, план проведення одного з видів індивідуальних форм методичної роботи з педагогом.	8
4	Тема 9. Проблема контролю за якістю надання логопедичних послуг. Завдання: на основі опрацювання нормативних документів, статей у запропонованій літературі та фахових періодичних виданнях скласти алгоритм контролю за якістю надання логопедичних послуг з боку адміністрації закладів освіти.	8
	Тема 10. Вивчення, узагальнення та розповсюдження ППД. Завдання: на основі опрацювання нормативних документів, статей у запропонованій літературі та фахових періодичних виданнях скласти каталог публікацій на допомогу логопедам про ППД в Україні (тема досвіду – за вибором студента).	8
	Модуль 4. Система і зміст відбору дітей з мовленнєвими порушеннями в спеціальні заклади для дітей з ТПМ	16
5	Тема 11. Система спеціальних закладів для дітей з порушеннями психофізичного розвитку. Завдання: представити графічно систему спеціальних закладів для дітей з порушеннями психофізичного розвитку Запорізької області.	8
6	Тема 14. Диференційна діагностика мовленнєвого розвитку у	8

	<p>дітей з мовленнєвими порушеннями первинного характеру та дітей з порушеннями слуху, затримкою психічного розвитку, розумовою відсталістю, аутистичними порушеннями.</p> <p>Завдання: скласти алгоритми:</p> <ul style="list-style-type: none"> – диференційної діагностики мовленнєвого розвитку у дітей з затримкою мовленнєвого розвитку та із загальним недорозвиненням мовлення; – диференційної діагностики мовленнєвого розвитку у дітей з мовленнєвими порушеннями первинного характеру та дітей з порушеннями слуху; – диференційної діагностики мовленнєвого розвитку у дітей із загальним недорозвиненням мовлення та дітей із затримкою психічного розвитку; – диференційної діагностики мовленнєвого розвитку у дітей загальним недорозвиненням мовлення та дітей з розумовою відсталістю; – диференційної діагностики мовленнєвого розвитку у дітей із загальним недорозвиненням мовлення та дітей з аутистичними порушеннями. 	
	Модуль 5. Сучасні логопедичні технології	100
7	<p>Тема 15. Принципи та механізми формування функціональних підсистем ФСММ в онтогенезі (семіотична підсистема).</p> <p>Завдання: законспектувати стор.13-73 з книги О.М. Корнева «Основи логопатології дитячого віку».</p>	8
8	<p>Тема 16. Формування підсистеми програмування висловлювань та мовленнєвих актів. Формування регуляційної підсистеми ФСММ.</p> <p>Завдання: законспектувати стор.13-73 з книги О.М. Корнева «Основи логопатології дитячого віку».</p>	8
9	<p>Тема 17. Технологія розвитку дрібної моторики.</p> <p>Завдання: підготувати картотеку технологій розвитку дрібної моторики.</p>	8
10	<p>Тема 18. Технологія розвитку артикуляційної моторики при різних порушеннях вимовної сторони мовлення.</p> <p>Завдання: підготувати картотеку технологій розвитку артикуляційної моторики при різних порушеннях вимовної сторони мовлення.</p>	8
11	<p>Тема 19. Технологія розвитку фонематичних процесів.</p> <p>Завдання: підготувати картотеку технологій розвитку фонематичних процесів при різних порушеннях вимовної сторони мовлення.</p>	8
12	<p>Тема 20. Технологія розвитку мовленнєвого дихання та голосу при різних порушеннях вимовної сторони мовлення.</p> <p>Завдання: підготувати картотеку технологій розвитку мовленнєвого дихання та голосу при різних порушеннях</p>	8

	вимовної сторони мовлення.	
13	Тема 21. Технологія корекції звуковимови. Завдання: розкрити етапи логопедичного впливу за Ф. Ф. Рау (2 етапи), за О. В. Правдіною, О. А. Токаревою (3 етапи), за М. Ю. Хватцевим (4 етапи).	8
14	Тема 22. Технологія розвитку лексико-граматичних компонентів мовлення. Завдання: підготувати картотеку технологій розвитку лексико-граматичних компонентів мовлення.	8
15	Тема 23. Технологія розвитку зв'язного мовлення. Завдання: підготувати картотеку технологій розвитку зв'язного мовлення.	8
16	Тема 24. Технології розвитку інтонаційної сторони мовлення. Завдання: підготувати картотеку технологій розвитку інтонаційної сторони мовлення.	7
17	Тема 25. Технології корекції темпо-ритмічної організації усного мовлення. Завдання: підготувати картотеку технологій корекції темпо-ритмічної організації усного мовлення.	7
18	Тема 26. Технології формування навичків мовленнєвої саморегуляції та уведення їх у мовленнєву комунікацію. Завдання: підготувати картотеку технологій формування навичків мовленнєвої саморегуляції та уведення їх у мовленнєву комунікацію.	7
19	Тема 27. Комп'ютерні технології у корекції мовлення. Завдання: підготувати картотеку комп'ютерних технологій у корекції мовлення.	7
	РАЗОМ	156

9. ІНДИВІДУАЛЬНО-ДОСЛІДНА РОБОТА

Індивідуальна навчально-дослідна робота (далі – ІНДЗ) є видом позааудиторної індивідуальної діяльності студента, результати якої використовуються у процесі вивчення програмового матеріалу навчальної дисципліни. Завершується виконання ІНЗД прилюдним захистом навчального проекту.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання з курсу «Логопедія з методикою викладання у вищому навчальному закладі» – це вид навчально-дослідної роботи магістранта, яка містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, семінарських, практичних занять і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Вид ІНДЗ – творчий проект: розробка альбому для обстеження стану сформованості мовленнєвої діяльності у дітей дошкільного віку за переліком:

1. 5 завдань для обстеження загальної моторики.
2. 5 завдань для обстеження дрібної моторики.
3. 5 завдань для обстеження м'якої моторики.
4. 5 завдань для обстеження артикуляційної моторики.
5. 5 завдань для дослідження контактності дитини дошкільного віку.
6. 5 завдань для дослідження стану розвитку пам'яті дитини дошкільного віку.
7. 5 завдань для дослідження стану розвитку мислення дитини дошкільного віку.
8. 5 завдань для дослідження стану розвитку уваги дитини дошкільного віку.
9. 5 завдань для дослідження стану розвитку уяви дитини дошкільного віку.
10. 5 завдань для обстеження фонетико-фонематичної сторони мовлення у дітей дошкільного віку.
11. 5 завдань для обстеження звуковимови у дітей.
12. 5 завдань для обстеження лексичної сторони мовлення у дітей дошкільного віку.
13. 5 завдань для обстеження граматичної сторони мовлення у дітей дошкільного віку.
14. 5 завдань для обстеження зв'язного мовлення у дітей дошкільного віку.

Набрана кількість балів додається до загальної кількості балів.

Критерії оцінювання ІНДЗ (творчого проекту)

№ п/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів
1.	Обґрунтування актуальності, формулювання мети і завдань творчого проекту. Володіння понятійно-категоріальним апаратом.	5
2.	Критичний аналіз суті та змісту проблеми дослідження. Виклад фактів, ідей, результатів творчого пошуку в логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій і перспектив подальшого розвитку даного питання.	5
3.	Наявність обґрунтованої власної позиції, пропозицій щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив розвитку досліджуваної проблеми.	5
4.	Оригінальність представлених матеріалів.	10
5.	Креативність викладу матеріалу (з використанням мультимедійних технологій).	5
Разом		30 балів

10. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

У процесі оцінювання навчальних досягнень студента застосовуються такі методи:

➤ **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, залік.

➤ **Методи письмового контролю:** самостійна робота, модульне письмове тестування; звіт, реферат, есе, презентації.

➤ **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

11. СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Педагогічний контроль здійснюється з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, систематичності і системності, всебічності та професійної спрямованості контролю.

Навчальні досягнення студентів освітнього ступеня «магістр» із дисципліни «Логопедія з методикою викладання у вищому навчальному закладі» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Основними формами контролю знань студентів є контроль на лекції, на семінарських і практичних заняттях, у позанавчальний час, на консультаціях, диференційованому заліку, іспиті.

Формами перевірки та контролю знань студентів є:

1. *Попередній контроль* – застосовується як передумова для успішного планування і керівництва навчальним процесом. Він дає змогу визначити наявний рівень знань студентів для планування навчального матеріалу.

2. *Поточний контроль* – є органічною частиною всього педагогічного процесу і слугує засобом виявлення ступеня засвоєння навчального матеріалу.

3. *Проміжний контроль* – дозволяє перевірити ступінь засвоєння матеріалу після закінчення вивченого модулю.

4. *Підсумковий контроль* – застосовується після вивчення студентом усього обсягу вивченого матеріалу. До підсумкового контролю належить семестровий іспит.

Об'єктом оцінювання знань студентів у процесі поурочного та рейтингового оцінювання є:

- систематичність, активність та змістовність роботи студента протягом семестру над вивченням програмного матеріалу на практичних заняттях;
- рівень виконання модульних завдань;
- виконання завдань для самостійного опрацювання.

1. Рейтингове оцінювання курсу практичних занять та самостійної роботи:

- 1.1. Підготовка фіксованого виступу – 1-5 балів.
- 1.2. Участь в обговоренні питань плану практичних занять – 1-5 балів.
- 1.3. Використання додаткових літературних джерел, анотації статей – 1-5 балів.
- 1.4. Підготовка реферату – 1-5 балів.
- 1.5. Підготовка наукового повідомлення – 1-5 балів.
- 1.6. Самостійне опрацювання окремих питань – 1-5 балів.
- 1.7. Тестування – 1-5 балів.
- 1.8. Перевірка зошита (конспектів) – 1-5 балів.
2. *Форми модульного контролю:*
 - 2.1. Глибоке розкриття всіх питань – 4-5 балів.
 - 2.2. Повна, коротка відповідь – 3-4 бали.

- 2.3. Коротка відповідь з кількома помилками – 3 бали.
- 2.4. Неповна відповідь – 1 бал.
- 2.5. Неповна відповідь зі значною кількістю недоліків – 1 бал.
- 2.6. Незадовільна відповідь – 0 балів.

3. Додаткові бали:

- 3.1. Доповнення на практичних заняттях – 1-2 бали.
- 3.2. Участь у дискусії – 1-2 бали.
- 3.3. Творчий підхід до вирішення завдань – 1-2 бали.

4. Штрафні бали:

- 4.1. За відсутність на лекціях – мінус 2 бали.
- 4.2. За відсутність на практичних заняттях – мінус 2 бали.
- 4.3. Неготовність до практичного заняття – мінус 3 бали.

Пропущена з поважної причини робота може бути зданою протягом двох тижнів без зняття штрафних балів.

Пропущена з неповажних причин робота також повинна бути відпрацьована, але вже зі зняттям 50 % штрафних балів.

Кожний модуль включає бали за відвідування лекцій, практичних занять, поточну роботу студента на практичних заняттях, виконання самостійної роботи, написання модульної контрольної роботи.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

У таблиці представлено розподіл балів, що присвоюються студентам упродовж вивчення дисципліни «Логопедія з методикою викладання у вищому навчальному закладі».

Розподіл балів, які отримують студенти протягом I семестру:

	Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3		диф. залік	Підсумкова оцінка
Максимальна кількість балів	30		20		30		20	100
	ПК	МК	ПК	МК	ПК	МК		
	20	10	10	10	30	10		
Кількість балів за змістовими модулями і модульний контроль, в т.ч. за видами робіт								
- практичні заняття	15		5		5			
- виконання СРС	5		5		25			

Розподіл балів, які отримують студенти протягом II семестру:

	Змістовий модуль 4		Змістовий модуль 5		іспит	Підсумкова оцінка
Максимальна кількість балів	20		60		30	100
	ПК	МК	ПК	МК		
	10	10	40	10		
Кількість балів за змістовими модулями і модульний контроль, в т.ч. за видами робіт:						
- практичні заняття	5		20			
- виконання СРС	5		20			

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

Модульні контрольні роботи проводяться у формі виконання письмових завдань. Перелік питань, що охоплюють зміст програми дисципліни, критерії оцінювання залікових завдань, доводяться до студентів на початку семестру.

Завданням екзамену є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу з дисципліни в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми.

Екзамен проводиться в усній формі. Перелік питань, що охоплюють зміст програми дисципліни, критерії оцінювання екзаменаційних завдань, доводяться до студентів на початку семестру.

Для оцінювання відповідей студентів з навчальної дисципліни «Логопедія з методикою викладання у ВНЗ» використовуються наступні критерії:

– рівню «відмінно» – відповідь на поставлене питання теоретично правильна і вичерпна, у якій студент показав всебічне системне знання програмового матеріалу; засвоєння основної та додаткової літератури; чітке володіння понятійним апаратом, методами, методиками та інструментами, вивчення яких передбачене програмою дисципліни; уміння використовувати знання для аналізу соціального життя суспільства та аргументувати своє ставлення до відповідних категорій, закономірностей, випадковостей, суспільних явищ і процесів;

– рівню «добре» – відповідь теоретично правильна, але є не вичерпною, в цілому повне знання програмного матеріалу, успішне виконання запропонованого завдання і засвоєння матеріалу основної літератури;

– рівню «задовільно» – відповідь на поставлене питання у цілому правильна, в якій студент показав достатній рівень знань з основного програмного матеріалу дисципліни, але не зміг переконливо аргументувати свою відповідь, помилився у використанні понятійного апарату, показав недостатні знання рекомендованої літератури;

– рівню «незадовільно» – відповідає неправильна або неповна відповідь на запитання, у якій студент продемонстрував значні прогалини у знаннях з основного програмного матеріалу; ухилився від аргументувань; показав незадовільні знання понятійного апарату і спеціальної літератури чи взагалі нічого не відповів.

Для оцінювання відповідей студентів з навчальної дисципліни «Логопедія з методикою викладання у вищому навчальному закладі» використовуються наступні критерії.

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів освітнього ступеня «магістр»:

Оцінка	Критерії оцінювання
« відмінно » (90–100 балів)	ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
« добре » (75–89 балів)	ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань; але у відповіді студента наявні незначні помилки.
« задовільно » (60–74 балів)	ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
« незадовільно » (0–59 балів)	виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмного матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ВНЗ без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

ОСНОВНА

1. Визель Т. Г. Анатомия речевого развития ребенка. – Москва, 1995 – 37 с.
2. Корнев А.Н. Основы логопатологии детского возраста: клинические и психологические аспекты – СПб.: Речь, 2006. – 380 с.
3. Логопедія. Підручник / За ред. М.Н. Шеремет. – К.: «Слово», 2010. – 672 с.
4. Понятийно-терминологический словарь логопеда / Под ред. В. И. Селиверстова. – М.: ВЛАДОС, 1997. – 400 с.

ДОПОМІЖНА

1. Барищук Г.С. Усунення вад письма . 1–4 класи. – Тернопіль, Богдан, 2003. – 40 с.
2. Барищук Т.С. Як усунути вади письма. Дидактичний матеріал. – Тернопіль : Навчальна книга, Богдан, 2004. – 48 с.
3. Белікова Г.І. Черпита О.Р. Дидактичний матеріал для подолання дислексії. – К.: Радянська школа, 1984. – 128 с.
4. Белобрынина О.А. Речь и общение. Популярное пособие для родителей и педагогов. – М.: Педагогика, 1998. – 240 с.
5. Богуш А.М. Дошкільна лінгводидактика : Кн. для логопеда. – Запоріжжя: Просвіта, 2000. – 216 с.
6. Бурлакова М.К. Коррекционно–педагогическая работа при афазии: Кн. для логопедов . – М.: Просвещение, 1991. – 190 с.
7. Венгер А.А. Отбор детей в специальные дошкольные учреждения . –М.: Просвещение , 1972. – 143 с.
8. Визель Т.Г. Как вернуть речь. – М.: Изд-во ЭКСМО- Пресс, 2001. – 224 с.
9. Витоки мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку: Програма та методичні рекомендації / Укл. А.М Богуш. – К.: ІЗМН, 1997. – 112 с.
10. Волкова Г.Я. Логопедическая ритмика. – М.: Просвещение, 1985. – 191 с.
11. Волкова Т.А. Игровая деятельность в устранении заикания у дошкольников : Кн. для логопеда.– М.: Просвещение , 1972. – 143 с.
12. Володина В.С. Альбом по развитию речи. – М.: РОСМОН, 2012. – 96 с.
13. Вопросы патологии речи / Под ред. Э. А. Бабаян. – Харьков : Изд-во научно-исследовательского института , 1959. – том XXXII (81). – 222 с.
14. Выгодская И.Г. Устранение заикания у дошкольников в игре: Кн. для логопеда / И.Г. Выгодская, Е.Л. Пеллингер, Л.П. Успенская. – М.: Просвещение , 1984. – 175 с.
15. Гуцал Л.Л. Корекція заїкання у молодших школярів : Навч.- метод. посібник. – К.: Шк. світ, 2010. – 120 с.
16. Ермакова И.И. Кор-я речи при ринолалии у детей и подростков: Кн. для логопеда / под ред. С.Л. Топтаповой. – М.: Просвещение, 1984 – 143 с.
17. Ефименкова Л.Н. Формирование речи у дошкольников. Пособие для логопедов. – М.: Просвещение, 1981. – 112 с.
18. Жильцова О.Л. Виховання правильної звуковимови у дітей старшого дошкільного віку. – К.: Радянська школа, 1971. – 160 с.

19. Жинкин Н.И. Механизмы речи. – М.: Изд-во АПН, 1958. – 471 с.
20. Жукова Н.С., Мастюкова Е.М., Филичева Т.Б. Преодоление задержки речевого развития у дошкольников. – М.: Просвещение, 1973. – 222 с.
21. Жукова Н.С. Преодоление общего недоразвития речи у дошкольников : Кн. для логопеда / Н.С. Жукова, Е.М. Мастюкова, Т. Б. Филичева. – М.: Просвещение, 1990. – 239 с.
22. Жуйков С.Ф. Психологические основы повышения эффективности обучения младших школьников родному языку. – Ярославль: «Академия развития», 1979. – 184 с.
23. Заикание у подростков : Кн. для логопеда: Из опыта работы / Е.В.Богданова, И.И. Буянов, Т.В. Колошина и др. – М.: Просвещение, 1989. – 175 с.
24. Игры в логопедической работе с детьми : Пособие для логопедов и воспитателей детсадов / Под ред. В.И Селиверстова. – К.: Радянська школа, 1985. – 184 с.
25. Исправление заикания у школьников в процессе обучения. Пособие для логопедов. – М.: Просвещение, 1978. – 112 с.
26. Лалаева Р.И., Серебрякова Н. В. Коррекция общего недоразвития речи у дошкольников. – Спб.: Союз, 1999. – 160 с.
27. Логопедическая работа в школе / Под ред. Р. Е. Левиной. – М.: Изд-во АПН РСФСР, 1953. – 118 с.
28. Калягин В. Если ребенок заикается. – Спб.: Питер ком, 1998. – 192 с.
29. Каше Т. А. Исправление недостатков речи у дошкольников / Под ред. Р. Е. Левиной. – М.: Просвещение, 1971. – 192 с.
30. Карпова С.Н. Осознание словесного состава речи дошкольниками. – М.: Изд-во Моск. Ун-та, 1967. – 330 с.
31. Корнев А.Н. Нарушения чтения и письма у детей. – Спб.: ИДМИМ, 1997. – 286 с.
32. Крутий К.Л. Створення мовленнєвого середовища: теоретичні засади і практична реалізація. – Запоріжжя: ТОВ «ЛПІС Лтд.», 2001. – 164 с.
33. Крутий К.Л. Мовленнєве заняття : досвід, проблеми, пропозиції. – Запоріжжя: ТОВ «ЛПІС лтд», 1998. – 160 с.
34. Лалаева Р.И. Нарушения чтения и пути их коррекций у младших школьников. – Спб.: СОЮЗ, 1998. – 224с.
35. Лазаренко О.И. Артикуляционно-пальчиковая гимнастика. – М.: Айрис-пресс, 2011. – 32 с.
36. Лапин В. А., Пузанов Б.П. Основы дефектологии : Учеб. пособие для студентов пед.ин-тов. – М.: Просвещение, 1991. – 143с.
37. Логопедия / Под ред. Л.С. Волковой. – М.: Просвещение, 1989. – 528 с.
38. Лопухина И.С. Речь, ритм, движение. – Спб.: Дельта, 2001. – 128 с.
39. Лопухина И.С. Логопедия. Звуки, буквы и слова. – Спб.: Дельта, 2001. – 144 с.
40. Лубовский В.И. Развитие словесной регуляции действий у детей. – Москва: Педагогика, 1978. – 225 с.

41. Максаков А.И., Туманова Г. А. Учителе, играя: Игры и упражнения со звучащим словом. – М.: Просвещение, 1979. – 127 с.
42. Мастюкова Е.М. Лечебная педагогика . – М.: ГНадос, 1997. – 304 с.
43. Миронова С. А. Развитие речи дошкольников на логопедических занятиях : Кн. для логопеда . – М.: Просвещение, 1991. – 208 с.
44. Нарушение речи и голоса у детей. Пособие для студентов дефект. фак. пед. институтов / Под ред.. С.С Ляпидевского и С.Н. Шаховской. – М.: Просвещение, 1975. – 144 с.
45. Нарушение речи у дошкольников / Сост. Р. А. Белова–Давид, Б.М. Гриншпун. – М.: Просвещение, 1969. – 215 с.
46. Нарушение речи у дошкольников / Сост. Р. А. Белова–Давид. – М.: Просвещение, 1972. – 232 с.
47. Новикова Е.В. Зондовый массаж: кор.-я звукопроизношения: наглядно-практическое пособие / Е.В. Новикова. – 2-е изд.– М.: Изд-во ГНОМ «Д», 2010. – 496 с.
48. Новиковская О.А. Речевая гимнастика. Игры и задания для р-ия речи у дошкольников. – М.: АСТ, 2011. – 64 с.
49. Оморокова М.И. Совершенствование чтения младших школьников. – М.: АРКТИ, 1997. –160 с.
50. Полный справочник логопеда / Авт.-сост. Л. Смирнова. – Минск Харвест, 2011. – 384 с.
51. Правдина О.В. Логопедия. – М.: Просвещение, 1969. – 310 с.
52. Практикум по дошкольной логопедии : Учеб. пособие для студентов пед.ин-тов / В.И. Селиверстов, С.Н. Шаховская и др. – М.: Просвещение, 1988. – 222 с.
53. Развитие понимания речи у младших школьников с речевым недоразвитием : Методические рекомендации / Сост. В.В. Тарасун, М. В. Шевченко. – К.: РУМК, 1992. – 124 с.
54. Рождественская В.И и Павлова А.И. Игры и упражнения для исправления заикания. Пособие для воспитателя детского сада. – М.: Просвещение, 1978. – 64 с.
55. Рождественская В.И., Павлова А.И. Игры и упражнения для исправления заикания. – М.: Просвещение, 1978. – 96 с.
56. Савченко М.А. Методика виправлення вад вимови фонем у дітей. – К.: Освіта, 1992. – 176 с.
57. Селиверстов В. И. Заикание у детей : Пособие для логопедов. – М.: Просвещение , 1979. – 160 с.
58. Теоретичні аспекти та методика подолання заїкання у молодших школярів / Навч-мет. Пос./ Упор. Гуцал Л.Л., Миронова С.П. – Хмельницький : «Поділля», 2001. – 91 с.
59. Туманова Т.А. Ознакомление дошкольников со звучащим словом : Пособие для воспитателя д/с / Под ред. Ф.А. Сохина . – М.: Просвещение, 1991. – 128 с.
60. Успенский М.Б. Правильно, складно, красиво учимся мы говорить. – М.: ООО Изд-во Астрель, 2002. – 317 с.

61. Федоренко Л.П. Закономерности усвоения родной речи : Учеб. пособие по спецкурсу для студентов пед. ин-тов. – М.: Просвещение, 1984. – 160 с.
62. Физиологические механизмы нарушений речи / Сб. науч. тр. – Ленинград: Наука, 1967. – 210 с.
63. Филичева Т. Б., Чевелева Н.А. Логопедическая работа в специальном детском саду : Учебное пособие для студентов пед. ин-тов. по спец.№ 2111 «Дефектология». – М.: Просвещение , 1987. – 142 с.
64. Филичева Т.Б. и др. Основы логопедии / Т.Б. Филичева, Н.А. Чевелева, Т.В. Чиркина. – М.: Просвещение, 1989. – 223 с.
65. Флерова С.М. Логопедия./ С. М. Флерова – Ростов н/Д: Феникс, 2001. – 320 с.
66. Фомичева М.Ф. Воспитание у детей правильного произношения. – / М. Ф .:/ М.Ф Фомічова. Просвещение , 1996. – 216 с.
67. Фомичева М.Ф. Воспитание у детей правильного произношения. – М.: М.Ф Фомічова. Просвещение , 1989. – 240 с.
68. Хватцев М.Е. Логопедическая работа с детьми д/возраста. – / М Е. Хватцев. М.:Учпедиз, 1961. – 205 с.
69. Хрестоматия по логопедии / Под ред. Л.С. Волковой и В.И. Селиверстова. – М.: ВЛАДОС, 1997. – Т.1.– 560 с. – Т.2. – 656 с.
70. Хрестоматия. Логопедия. Заикания. – М.: В.Секачев, Изд-во ЭКСМО-Пресс, 2001. – 416 с.
71. Цейтлин С.Н. Речевые ошибки и их предупреждение./ С. Н.Цейтлин – Спб.: ИД МиМ, 1997. – 192 с.
72. Ястребова А.В. Коррекция нарушений речи у учащихся ООШ./ А. В. Ястребова – М.: Просвещение, 1984. – 159 с.

13. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

1. <http://logoclub.com.ua>

Логопедичний сайт, де зібрані методичні поради, практичні рекомендації та весь комплекс необхідних матеріалів для розвитку мовлення дітей, попередження та подолання мовленнєвих порушень, а також підвищення результативності корекційно-розвивальної роботи.

2. <http://www.logopedia.com.ua>

Український логопедичний сайт для батьків, які піклуються про мовленнєвий розвиток дитини, та для логопедів.

3. <http://www.boltun-spb.ru>

Логопедичний сайт "Болтунишка".

4. <http://azbukalogopeda.ucoz.ru>

Азбука логопеда.

5. <http://logopedia.com>

Сайт "Логопед".

6. <http://www.logoped.ru>

Сайт "Логопед.ru".

7. <http://logopedija.at.ua>

«Логопедична новинка» Любові Чулак. Пропонується різний матеріал для логопедів, дефектологів, батьків. Файли доступні для безкоштовного завантаження для зареєстрованих користувачів! Реєстрація безкоштовна.

8. <http://logopedu.com.ua>

Клуб професійних логопедів. Клуб професійних логопедів – це сайт, призначений для ознайомлення логопедів, дефектологів та просто небайдужих батьків з методикою подолання мовленнєвих дефектів у дітей. Матеріали запропоновані українською мовою для шкіл та ДНЗ.

9. <http://innagidkih.ucoz.com>

Персональний сайт вчителя-логопеда Інни Жидких. Сайт для тих, кого цікавить логопедія.

10. <http://forchel.ru>

Інформація для педагогів ДНЗ. Файли доступні для безкоштовного завантаження для зареєстрованих користувачів! Реєстрація безкоштовна.

11. <http://govorishka.ucoz.ru>

Говорливий ручеек. На сайті педагоги і вчителі-логопеди можуть скористатися досвідом роботи логопеда Грецькій Тетяни, поділитися своєю думкою, відкрити для себе корисні посилання. Батьки знайдуть матеріали з розвитку мовлення, профілактиці порушень мовленнєвого розвитку та елементи корекційної роботи для дітей дошкільного віку з мовленнєвими недоліками.

12. <http://logopedochka.blogspot.com>

Логопедочка. Для люблячих батьків, дбайливих і творчих педагогів, які співпрацюють у ефективному вирішенні питань корекції і профілактики недоліків мовлення в дітей дошкільного віку з вадами.

13. <http://logopunkt.ru>

Логопункт. Сайт призначений для логопедів, дефектологів, а також батьків.

Представлені описи мовленнєвих вад і деяких способів їх корекції, матеріали про сучасні методи корекції мовлення, статті та публікації з питань логопедії. Пропонується комп'ютерна логопедична програма "Ігри для Тигри".

14. <http://logopedi.narod.ru>

Практична логопедія – сайт містить статті, методичні рекомендації, методичні розробки, сценарії логопедичних занять та ін. Огляди новинок методичної літератури. Відомості про мовленнєві вади та їх корекцію для батьків.

15. <http://logoburg.com>

Логобург. На сайті представлено значну кількість матеріалів для батьків дітей з різними порушеннями мовленнєвого розвитку.

16. <http://defectolog.by>

Дефектолог. Портал призначений для широкого кола користувачів – вчителів-дефектологів, вихователів, вчителів-логопедів, адміністрації установ освіти, батьків учнів. На сайті Ви зможете познайомитися з нормативними документами, правовим забезпеченням навчального процесу, різними навчальними програмами, діагностичними матеріалами, спеціальною літературою, а також з новинами в системі професійної освіти в Республіці Білорусь.

17. <http://logopedia.by>

Логопедія. На сторінках сайту Logopedia.by висвітлено актуальні питання сучасної логопедії і дефектології в цілому. Тут ви знайдете відповіді на найбільш хвилюючі Вас питання. Сайт розкриває питання дитячої логопедії. Даний сайт може бути корисний для батьків дітей дошкільного та молодшого шкільного віку, для логопедів і вчителів-дефектологів, а також для студентів.

18. <http://abetka-logopedka.org>

Світ дитини – україномовний сайт Юлії Турчиної. Пропонується різний матеріал для логопедів, дефектологів, батьків.

19. <http://logozon.net>

Професійна серія логопедичних інструментів. Постановочні логопедичні зонди за методиками Ф.А. Рау, Л.С. Волкової, масажні зонди, логостимулони, роторозширювачі. Виготовлені з високоякісних матеріалів, відповідають санітарно-гігієнічним вимогам.

20. <http://logoped.in.ua>

Матеріали з діагностики та корекції вад мовлення, статті для батьків, описи дидактичних ігор.

21. <http://logopedmaster.ru>

Навчальний центр "Логопед Майстер" (м. Москва). Сайт навчального центру, який проводить курси підвищення кваліфікації для логопедів і дефектологів, в тому числі дистанційні. На сайті є електронна бібліотека, можливість задати питання консультанту.

22. http://logopedija.at.ua/load/didaktichni_igri/2

Каталог логодидактичних ігор.

23. <http://www.abetka-logopedka.org/logopedskarb.htm>

Логопедична скарбничка

24. <http://korektolog.com/index.php/robotazvukmnu/86-rob-zvukstat>

Робота зі звуками. Логопедичні відео-ігри.

